

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Mevrouw Weijers
Proefdiervrij

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/Inv

Behandeld door

Ons kenmerk
DGA-DAD / 26981516

Datum **25 APR 2023**
Betreft Reactie op uw brief d.d. 22 februari inzake petitie dierproeven

Geachte mevrouw Weijers,

In uw brief d.d. 22 februari 2023 biedt u namens 20.000 ondertekenaars een petitie aan, naar aanleiding van uw oproep "dierproeven in de begroting en uit de wereld". In deze brief pleit u mede namens de ondertekenaars voor meer budget voor proefdiervrije innovatie. Het verheugt mij om bevestigd te zien hoe groot de maatschappelijke betrokkenheid is bij het onderwerp dierproeven en de transitie naar proefdiervrije innovaties. Ik neem uw signaal dan ook serieus en onderschrijf dat de ontwikkeling van proefdiervrije onderzoeksmethoden en modellen van groot belang is voor de gezondheid van mens, dier en milieu.

U geeft in uw brief aan dat u in het regeerakkoord geen directe aandacht voor proefdieren of proefdiervrije innovatie kunt vinden. Dat klopt. Het staat niet expliciet in het coalitieakkoord beschreven, maar dat betekent niet dat het kabinet hier geen aandacht voor heeft. De bijdragen aan proefdiervrije innovaties zijn er wel degelijk, maar zijn niet altijd als zodanig identificeerbaar. Twee voorbeelden daarvan zijn de Groeifondsinitiatieven Oncode-PACT en RegMed XB. Het kabinet heeft via het Nationale Groeifonds in deze consortia geïnvesteerd. Hoewel dit dus minder zichtbaar is, worden ook daar initiatieven ontwikkeld die relevant zijn voor de doelen van TPI. Het besluit hierover is in april 2022 door het kabinet genomen en betreft een investering van € 325 miljoen in preklinische ontwikkeling van kankergeneesmiddelen (Oncode-PACT). Oncode-PACT maakt gebruik van nieuwe methoden en modellen zoals organoïdeculturen, AI en data van patiënten-cohorten om een betere voorspelling te kunnen doen over werkzaamheid en veiligheid dan de huidige proefdiermodellen, die nu nog de gouden standaard vormen. Het andere voorbeeld, REGMEDXB (maximaal € 56 miljoen), stimuleert onderzoek op het gebied van regeneratieve geneeskunde – in het bijzonder nierziekten, diabetes, hartfalen en artrose. Er gaat binnen RegMed XB veel aandacht uit naar het sneller bij de patiënt brengen van resultaten. Proefdiervrije innovaties spelen daarin ook een rol, bijvoorbeeld om te komen tot therapieën voor chronische ziekten, op basis van stamcellen, mini-organen, weefsels en slimme (bio)materialen. De financiering van deze twee groeifondsprojecten komt niet volledig ter beschikking van proefdiervrije innovaties, maar wel voor een substantieel deel.

Binnen de derde ronde van het Nationale Groeifonds, waarover de besluitvorming nog gaande is, heb ik een Groeifondsaanvraag mede-ingediend die zich volledig richt op proefdiervrije innovaties. Samen met het betrokken consortium is deze aanvraag via de zogenoemde departementale route ingediend¹ (Kamerstuk 36 200 L nr. 8, d.d. 16 februari jl.). Dit initiatief kan een veelvoud van de € 5 miljoen die u voorstelt beschikbaar maken. Voor de zomer brengt de adviescommissie haar advies uit en neemt het kabinet een besluit over alle aanvragen uit de departementale route.

Mijn ambitie is de transitie naar proefdiervrije innovaties te versnellen en zo dierproeven meer en meer overbodig te maken. In mijn Kamerbrief d.d. 30 januari (Kamerstuk 32 336 Nr. 143) beschrijf ik daarvoor mijn plan van aanpak dat ik samen met de partners van het TPI-programma heb opgesteld. In de afgelopen jaren zijn er door individuele partijen en onder de vlag van TPI stappen gezet op het gebied van proefdiervrij onderzoek, maar ik ben het met u eens: er is nog veel meer werk te verzetten, in het bijzonder op het terrein van validatie van proefdiervrije innovaties. Zowel nationaal als binnen Europa richt ik mij op dat knelpunt onder andere door samen met andere lidstaten in Europa hier aandacht voor te vragen (of wat er nog meer gedaan wordt) en de ontwikkeling van een routekaart voor validatie & kwalificatie.

Het versnellen van de transitie is, zoals u weet, niet alleen een kwestie van meer financiering, maar hangt in grote mate af van het commitment van alle daarbij betrokken partijen. De bijdrage die u, de andere TPI-partners en het bredere veld daaraan leveren zijn daarvoor van groot belang. Door samenwerking kan de missie 'beter voorspellen zonder proefdieren' stap voor stap dichterbij komen.

Met vriendelijke groet,

Piet Adema
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

¹ https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2023Z02730&did=2023D06316